CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)

JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM PODSTAWOWY

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJA-P1 (P2, P4, Q1, Q4)

SIERPIEŃ 2018

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	T
	1.2.		T
	1.3.		F
	1.4.		T
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	E
	2.2.		D
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	2.4.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka […].*	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	3.4.		B
	3.5.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
	3.6.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	C
	4.2.		A
	4.3.		F
	4.4.		E

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	5.1.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
	5.2.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	5.3.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
	6.2.		C
	6.3.		B
	6.4.		D
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. *Zdający rozumie […] proste wypowiedzi pisemne […].*	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	C
	7.2.		A
	7.3.		E

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	A
	8.2.		C
	8.3.		B
	8.4.		A
	8.5.		C

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].*	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].	C
	9.2.		A
	9.3.		B
	9.4.		C
	9.5		A

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.
1 p. – poprawna odpowiedź.
0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.
W związku z wizytą gości z zagranicy w Twojej szkole zamierzasz zorganizować wystawę. Na szkolnym forum prowadzonym w języku angielskim chcesz zamieścić wpis na ten temat.

- **Opisz, co zostanie pokazane na tej wystawie.**
- **Wspomnij, gdzie zamierzasz zorganizować wystawę, i uzasadnij wybór tego miejsca.**
- **Napisz, jakiej pomocy w przygotowaniu wystawy oczekujesz od kolegów.**
- **Poinformuj, kiedy ta wystawa zostanie otwarta, i jaką atrakcję przygotowałeś(-aś) na jej otwarcie.**

Wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi […] pisemne.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający […] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej […] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) […].
5.1. Zdający opisuje […] przedmioty, miejsca […].
5.8. Zdający opisuje [...] plany na przyszłość.
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
7.9. Zdający wyraża prośby [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
   a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
   b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
      – w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
      – w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
   a. nie realizuje tego podpunktu
   b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
   a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu
   b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację.
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
   a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia.
   b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
   a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
   d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
6. Wyrażenia takie jak np. *went to the gym; did yoga* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażeń synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę)* nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.

12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
    To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu. Taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty).
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy… / Nie wiem, co… / Nie wiem, dlaczego…*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej.
17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną.
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści.

Zadanie 10.
W związku z wizytą gości z zagranicy w Twojej szkole zamierzasz zorganizować wystawę. Na szkolnym forum prowadzonym w języku angielskim chcesz zamieścić wpis na ten temat.

- **Opisz, co zostanie pokazane na tej wystawie.**
- **Wspomnij, gdzie zamierzasz zorganizować wystawę, i uzasadnij wybór tego miejsca.**
- **Napisz, jakiej pomocy w przygotowaniu wystawy oczekujesz od kolegów.**
- **Poinformuj, kiedy ta wystawa zostanie otwarta, i jaką atrakcję przygotowałeś(-aś) na jej otwarcie.**

Hi Everybody,
I've decided to organize an exhibition for foreign guests visiting our school next month.

• **Opisz, co zostanie pokazane w trakcie wystawy.**
5.1. Zdający opisuje […] przedmioty, miejsca […].   ***5.8. Zdający opisuje [...] plany na przyszłość.***
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do tego, co będzie pokazane w czasie wystawy: • przedstawia tematykę wystawy, np. *The exhibition will be about our favourite singers.* LUB • wymienia eksponat/eksponaty, które zamierza pokazać na wystawie, np. *We'll show a big poster; There will be a lot of drawings and photographs; I have lots of beautiful photographs for the exhibition.*   Jeśli zdający używa czasów przeszłych (informuje o wystawie, która już się odbyła), taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy.   Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do tego podpunktu polecenia, np.   – przekazuje swoją opinię na temat tej wystawy, np. *I think the exhibition is necessary/useful.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
The exhibition will be interesting. People will like our exhibition.	I would like to show our traditions to people who come to our school. I think that it's a good idea to make the exhibition about food. We would like to present interesting pictures.	It will be amusing for them to see some fascinating facts about Poland. There will be photos of most beautiful places in our country. I thought it could be nice to show them something unique. Maybe we can show them some musical instruments: piano, violin or guitar. In my opinion we should choose the most characteristic symbols of Poland, for example our flag and some pictures of typical Polish food, animals and nature.

- **Poinformuj, gdzie zamierzasz zorganizować wystawę, i uzasadnij wybór tego miejsca.**

7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.:

- informuje o miejscu, w którym zamierza zorganizować wystawę, np. *The exhibition can be organized in our school.* LUB
- uzasadnia wybór zaproponowanego miejsca, np. *…because the building is very big and we will surely find a free room.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (informacja o planowanym miejscu zorganizowania wystawy oraz uzasadnienie wyboru tego miejsca) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Jeśli zdający używa czasów przeszłych (informuje o wystawie, która już się odbyła), taka realizacja tego podpunktu kwalifikowana jest na poziom niższy.

Akceptowana jest taka realizacja drugiego członu tego podpunktu, z której jednoznacznie wynika powód wyboru miejsca, np. *We will organize the exhibition in our gym. It's a huge room so it is perfect; The exhibition will be outside. There is a lot of light.* ALE *The exhibition will be in the biology classroom. It has green walls.* (brak uzasadnienia)

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia, np.

– prosi czytelników o pomoc w wyborze miejsca, np. *Do you know a good place to organize it?*

– wyjaśnia, dlaczego wybrał taki rodzaj wystawy / takie eksponaty, np. *The subject will surely interest our guests; I'm sure they will love the things we show them.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
We haven't chosen the place yet. Can you suggest something?	We can do it in main hall in our school. I think that the best place for the show is main street in Cracow. In my opinion it should be in our gym because is a lot of space, is there bright and cerfull. Our gym is big so it's a good place for the exhibition.	I'd suggest we have the exhibition in the multimedia classroom. It is easy to show pictures on a big screen there. I think that this exhibition must be in my school because there is a very long hall and there is a lot of place. We should make the exhibition outside school. A lot of space will be available so there won't be problems with crowds.

• **Napisz, jakiej pomocy w przygotowaniu tej wystawy oczekujesz od kolegów.**
7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.   ***7.9. Zdający wyraża prośby [...].***

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający informuje, w jaki sposób koledzy mogą mu pomóc / jakiej pomocy spodziewa się od kolegów, np.

– prosi kolegów o wykonanie pewnych prac / czynności związanych z organizacją wystawy, np. *Can you paint the walls / bring photos?*

– zachęca innych do włączenia się do przygotowań, podając konkretne zadania, które należy wykonać, np. *Can you join me tomorrow at 5 pm? I need help with decorating the room.*

– wymienia zadania, które koledzy mogą wykonać, np. *I need somebody to clean the room and hang the exhibits.*

Wymagane jest wskazanie konkretnych działań/czynności, które koledzy mogą wykonać. Pomoc w przygotowaniu wystawy może obejmować różne aspekty, np. przyniesienie eksponatów, dekorację lub sprzątanie sali, reklamę.

Prośba o pomoc w przygotowaniu wystawy / informacja o tym, że pomoc w przygotowaniu wystawy jest potrzebna nie jest realizacją tego podpunktu polecenia, ale jest traktowana jako element rozwijający, np. *Can you help me with this exhibition?* („nie odniósł się”) ALE *Can you help me with this exhibition? I'm looking for volunteers to take pictures and make posters.* (“odniósł się i rozwinął”).

Akceptowana jest realizacja tego podpunktu polecenia poprzez wskazanie pomocy, jakiej potrzebują inne osoby, które pracują nad tą wystawą (osoba pisząca jest organizatorem).

Odbiorcami tego wpisu są koledzy ze szkoły i zakłada się, że prośba o pomoc jest do nich skierowana. Nie jest wymagane wskazanie kolegów jako osób, od których pomoc jest oczekiwana.

Uzasadnienie nie jest wymagane, ale może ono stanowić element rozwijający, np. *I need help with directing a film because I can't make films myself.*

Jeśli zdający używa czasów przeszłych (informuje o pomocy, która już została udzielona), taka realizacja tego podpunktu kwalifikowana jest na poziom niższy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do tego podpunktu polecenia, np.

– informuje, że potrzebuje pomocy w tym przedsięwzięciu, ale nie precyzuje jakiej, np. *I need help to do it.*

– informuje o problemach z organizacją tej wystawy, np. *There are a lot of problems I have to deal with.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I want help from my friends. I think that you help me prepare an exhibition.	Boys must bring chairs and will be nice when girls make the cookies. If you have things from Denmark you can bring them to me.	I need you to help me with printing photographs and decorating the classroom. I would like help from you in decorations that is painting posters informing guests about this exhibition in school.

	It would be nice if someone will help me to preparing the gym. I need your help. You guys can make photos.	Of course, I need your help. I'd like to ask everyone to prepare posters about our culture. Share photos if you have some.

- **Poinformuj, kiedy ta wystawa zostanie otwarta, i jaką atrakcję przygotowałeś(-aś) na jej otwarcie.**

7.2. Zdający […] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.:

- informuje o terminie otwarcia wystawy, np. *I'm going to open the exhibition next Friday.* LUB
- przedstawia atrakcję przygotowaną na dzień otwarcia, np. *On that day everybody will get a present.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (informacja o planowanym terminie otwarcia wystawy oraz przedstawienie atrakcji przygotowanej na ten dzień) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Jeżeli zdający pisze o przygotowywanej atrakcji, ale z pracy nie wynika, że to atrakcja planowana na dzień otwarcia, taka realizacja tego podpunktu polecenia jest kwalifikowana na poziom niższy.

Jeśli zdający informuje o otwarciu wystawy, które już się odbyło, taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do tego podpunktu polecenia, np.

– informuje, o swoich odczuciach związanych z otwarciem wystawy, np. *I'm very happy about opening this exhibition.*

nie odniósł się	**odniósł się**	**odniósł się i rozwinął**
I like the idea of the exhibition. The exhibition was soon. The exhibition day is coming. It will be great.	We open the exhibition tomorrow. On the opening day I want to have snacks for everybody. The opening is planned for next Monday. I have a lot of things to prepare.	I decided to open the exhibition on 1st July. We will have a big party in the garden for everybody who comes. The opening day is next Tuesday at 5 p.m. Everybody gets in for free on this day. There will be a concert on the opening day, that is tomorrow evening.

Uwagi ogólne:
Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego słowa na określenie wystawy, i wpływa to na przekazanie więcej niż jednej informacji, „schodzimy" w ocenie jednego podpunktu polecenia.

Spójność i logika wypowiedzi
W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.

2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
   - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
   - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane.
   - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania" z jednego czasu gramatycznego na inny).
   - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst.
   - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
   - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/ kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu)
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub

większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.

8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/ niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą" na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy językowe.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania" rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

- **Napisz, co było największą zaletą zajęć językowych na tym kursie.**

I liked the classes. They were interesting.

I enjoyed the classes. The tasks we were doing were very challenging. – zawiera „precyzyjne sformułowania".

Poprawność środków językowych
W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne" błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne" błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	**sposób oznaczania**	**przykład**
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	*Marek lubić czekoladę.*
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakujących wyrazów	*Marek √ czekoladę.*
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	*Słońce gżeje.*
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	*Słońce gżać w lecie.*
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	*Założyłem kurtkę, bo było gorąco.*

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.
Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.
Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą" na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
   - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna", a na karcie odpowiedzi zaznacza 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
   - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna", a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów. [W takich pracach oznacza się błędy.]
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. [W takich pracach oznacza się błędy.]
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. [Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego.] Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
   Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film, band,* np. *film „M jak miłość", „Świat Dysku" magazine*.
   Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty.* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.

10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
   - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
   - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS*/*sms*
   - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki").
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.